

LANDINFO TEMANOTAT

LANDINFO TEMANOTAT er utarbeidet av *Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon* (LANDINFO).

LANDINFO TEMANOTAT kan inneholde utvalg, sammenstilling og vurderinger av informasjon fra en rekke kilder, samt LANDINFOs vurdering av enkelte eller flere av de refererte kildene.

REGION: ASIA
LAND: THAILAND
TEMA: Helse: HIV/AIDS, tuberkulose og diabetes
DATO: 26.10.2007
SENEST OPPDATERT:

Helse: HIV/AIDS, tuberkulose og diabetes er en notatrekke fra Landinfo som kortfattet beskriver utbredelse, behandlingstilbud og behandlingstkostnader for disse sykdommene. Kildene som anvendes i dette notatet anses som informative og oppdaterte.

Innledning

Thailand har et innbyggertall på 64 800 000 (2006)¹. Landet er rangert som nummer 74 av 177 på UNDPs Human Development Index for 2006. Til tross for en rask økonomisk utvikling bor drøyt halvparten av befolkningen ennå på landsbygda. Det pågår imidlertid en rask innflytting til sentrale strøk, hvorav de fleste bosetter seg i hovedstaden Bangkok.

Generelt

I de siste årene har en stor del av befolkningen i Thailand fått bedre levevilkår. Dette gjenspeiles i statistikken gjennom blant annet indikatoren antatt levealder. Antatt levealder i 2005 var 67 år for menn og 73 år for kvinner², mens estimatet for 2007 er 70.24 år for menn og 74.98 for kvinner³. Thailands barnedødelighet (for barn under fem år) er på 2.1 % (2005)⁴. Thailand har lenge satset på forebyggende helsetiltak som vaksinasjoner, rent vann og sanitet⁵. Resultatet av dette arbeidet har vært at spedbarnsdødeligheten har sunket. Dette gjelder også andelen kvinner som dør ved

¹ Landguiden: Länder i fickformat, lastet ned 04.09.2007.

² WHO.

³ United States (US), Central Intelligence Agency (CIA). "Thailand." The World Factbook. Oppdatert 16.08.2007.

⁴ WHO.

⁵ Ibid.

graviditet eller fødsel. Ca. 99 % av alle fødsler i Thailand skjer i dag under tilsyn av lege og jordmor.

Thailands helsevesen er i all hovedsak offentlig⁶. Det offentlige dekker mer enn 60 % av Thailands totale helsekostnader⁷ og helsesektorens andel av landets bruttonasjonalprodukt er 3.7 % (2004)⁸. Det er imidlertid forskjeller på helsetilbudet i de ulike distriktene. Det nasjonale helsevesenet dekker ca. 80 % av Thailands befolkning⁹. I Bangkok er det eksempelvis en lege per 863 personer, mens det i Si Sa Ket provinsen er en lege per 12 000 personer¹⁰.

Private helsetjenester har økt kraftig de siste årene¹¹. I 2003 hadde Thailand 346 privateide sykehus med nærmere 35 000 senger og 14 953 privateide klinikker uten sengeplasser¹². Leger i den private helsesektoren gikk fra 9.3 % i 1971 til 21 % i 2002. Det er videre 14 984 private apotek. Nærmere 1/3 av det private helsetilbudet finnes i Bangkok.

Den forrige regjeringen innførte en tiltaksplan innen helsevesenet om "30 Baht Treat All Diseases"¹³. Tiltaket medførte at det i 2003 ble estimert med at 95 % av befolkningen var dekket av helseforsikring, hvilket var en økning med 70 % sammenliknet med 1998. Tiltaksplanen tilsier at personer som mangler forsikring kun skal betale 30 bath (mindre enn US\$ 1) i egenandel per behandling i offentlig sektor.

Den nåværende regjeringen har lovet å fjerne denne egenandelen¹⁴. Et uavhengig kontrollorgan skal kvalitetssikre helsetilbudet slik at alle deler av landet skal kunne tilby de samme helsetjenestene.

Alle forretningsforetak med flere ansatte enn 10 personer må betale penger til et fond som gir den ansatte en viss rett til helsetjenester, invaliditets- og dødsfallsforsikring¹⁵. Ca. en tredjedel av befolkningen står allikevel utenfor denne forsikringsordningen.

Selv om større deler av befolkningen har fått bedre levevilkår, er inntektsfordelingen skjev og fattigdom er fortsatt utbredt. Dette gjelder særlig for befolkningen i nord og i de muslimske

⁶ EIU: Country Profile 2007.

⁷ WHO/SEARO: Country Health System Profile – Mini profile 2007.

⁸ WHO: Mental Health Atlas 2005.

⁹ Reuters, 23.05.2007: "Thailand fails to win over U.S. on drug patents".

¹⁰ EIU: Country Profile 2007.

¹¹ Ibid.

¹² WHO/SEARO: Country Health System Profile – Mini profile 2007.

¹³ UNDP: Thailand's Response to HIV/AIDS (2004).

¹⁴ Utrikesdepartementet: Mänskliga rättigheter i Thailand 2006.

¹⁵ Ibid.

områdene i sør¹⁶. Videre kan deler av minoritetsbefolkningen mangle statsborgerskap og derav få begrenset tilgang til helsevesenet¹⁷.

I Thailands storbyer begynner miljøforurensingen å utgjøre en større helsefare¹⁸. Myndighetene har satt i gang visse tiltak for å minske miljøproblemene, som blant annet at alle nye biler må ha katalysator og at blyholdig bensin har forsvunnet. Videre har det blitt innført grenser for hvor mye karbondioksid biler og motorsykler kan slippe ut. Bangkok er imidlertid fortsatt en av verdens mest forurensede byer. Eksempelvis har barn i Bangkok blyinnhold som ligger høyt over grenseverdiene.

- Leger per 1 000 (data fra 1995): 0.37 (2000)¹⁹
- Sykepleiere per 1000: 2.82 (2000)
- Sykehussenger per 10 000: 22 (2000)

HIV/AIDS

- Antall med HIV/AIDS: 580 000 (2005)
- Utbredelse: 1.4 % (2005)
- Dekning av ARV-behandling: 88 % (2006)
- Antall med behov for ARV: 130 000 (2006)
- Antall som får ARV: 112 000 (2006)

Behandlingsmuligheter/regionale forskjeller:

På slutten av 1990-tallet økte antall HIV-smittede kraftig i Thailand. Myndighetene satte i gang det største anti-HIV/AIDS-programmet i Sørøst-Asia. Antall årlige nye HIV-smittede falt betraktelig i perioden fra 1991 til 2003, med en nedgang fra 43 000 personer til 19 000 personer²⁰.

Siden 2003 har Thailand hatt et nasjonalt AIDS-program som garanterer for behandling²¹. Siden 2000 har det vært tilgang til ARV-behandling for personer med HIV/AIDS gjennom 914 offentlige sykehus²². I mars 2004 budsjetterte myndighetene med å dekke medisiner til 40 000

¹⁶ Landguiden: Länder i fickformat.

¹⁷ Utrikesdepartementet: Mänskliga rättigheter i Thailand 2006.

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Global Health Facts. Alle tallene angående helsepersonell og HIV/AIDS er hentet fra denne kilden. Tallene angående HIV/AIDS er estimater.

²⁰ UNDP: Thailand's Response to HIV/AIDS (2004).

²¹ Ibid.

²² Tallet er hentet fra AIDS Division Bureau of AIDS. WHO/UNAIDS oppgir i rapporten "Progress on Global Access to HIV Antiretroviral Therapy. A Report on 3 by 5 and Beyond. Mars 2006" at det i august 2005 var mer enn 800 behandlingssteder i Thailand.

pasienter, mens 10 000 pasienter var dekket av støtte fra Global Fund to Fight AIDS, TB, and Malaria²³. I 2006 var det 84 000 AIDS-pasienter som mottok behandling dekket av staten²⁴.

Helsedepartementet i Thailand estimerer at ca. 25 % av pasientene som er registrert gjennom offentlig sektor mottar privat ARV-behandling²⁵.

Myndighetene har et utstrakt samarbeid med frivillige organisasjoner. Det er mer enn 500 NGOs som jobber med HIV/AIDS-problematikken i Thailand²⁶.

Kostnader:

ARV-behandling er ikke en del av "30 Baht Treat All Diseases" og mange pasienter må selv betale for behandlingen²⁷.

I 2002 begynte Thailand å produsere det man har kalt verdens billigste aidsmedisiner²⁸. Thailand produserer lavprisprodukter av ARV-medisiner for mindre enn 300 US\$ per år per pasient²⁹. Til sammenligning koster lignende stoffer 8000 US\$ årlig per pasient i Europa og Nord-Amerika.

Med større tilgjengelighet til ARV-behandling, har det også blitt flere pasienter som er resistente mot medisinene. Disse pasientene trenger "second-line"-medisiner som er mindre tilgjengelige og dyrere enn "first-line"-medisiner. Thailands nasjonale AIDS-program sørger ikke for "second-line"-medisiner. Pasienter som trenger disse medisinene, kan kjøpe privat hvilket kan koste opp til 18 000 bath (\$ 480) pr måned³⁰.

Tuberkulose

- Utbredelse per 100 000: 204 (2005)³¹
- Dødelighetsrate per 100 000: 19 (2005)³²

²³ AIDS Division Bureau of AIDS, TB and STIs Department of Diseases Control, Ministry of Public Health, Thailand.

²⁴ IRIN, PlusNews, 04.12.2006: Thailand: Government to break patent on key AIDS drug.

²⁵ WHO/UNAIDS: Progress on Global Access to HIV Antiretroviral Therapy. A Report on 3 by 5 and Beyond. Mars 2006.

²⁶ AIDS Division Bureau of AIDS, TB and STIs Department of Diseases Control, Ministry of Public Health, Thailand.

²⁷ UNDP: Thailand's Response to HIV/AIDS (2004).

²⁸ Landguiden: Länder i fickformat.

²⁹ UNDP: Thailand's Response to HIV/AIDS (2004).

³⁰ AIDS Division Bureau of AIDS, TB and STIs Department of Diseases Control, Ministry of Public Health, Thailand.

³¹ WHO TB Country Profile. Dette er estimerer.

³² Ibid.

- DOTS-dekning: 100 % (2005)³³
- DOTS-behandling suksessrate: 74 % (2004)³⁴

Behandlingsmuligheter/regionale forskjeller:

Det skal være mulig å få behandling for tuberkulose ved de fleste offentlige sykehus. Landinfo har ikke funnet informasjon angående kostnadsnivå for behandling som spesifikt omhandler tuberkulose.

Diabetes

- Utbredelse: 1 536 000 (2000)³⁵
- Dødelighetsrate: Ikke tilgjengelig.

Behandlingsmuligheter/regionale forskjeller:

Diabetes er relativt vanlig i Thailand. Behandling er tilgjengelig. Landinfo har ikke funnet informasjon angående detaljer for kostnadsnivå eller tilgjengelighet.

Kilder

AIDS Division Bureau of AIDS, TB and STIs Department of Diseases Control, Ministry of Public Health, Thailand. Tilgjengelig på Landdatabasen.

American Diabetes Association, Diabetes Care, 2003: *The Prevalence and Management of Diabetes in Thai Adults*. Tilgjengelig fra:
<http://care.diabetesjournals.org/cgi/content/full/26/10/2758>

Global Health Facts. Tilgjengelig fra: <http://www.globalhealthfacts.org/>

IRIN, *PlusNews Country Profile Thailand* [online]. Tilgjengelig fra:
<http://www.plusnews.org/profiletreatment.aspx?Country=TH&Region=ASI#>

IRIN, PlusNews, 04.12.2006: *Thailand: Government to break patent on key AIDS drug*. Tilgjengelig fra: <http://www.plusnews.org/Report.aspx?ReportId=62707>

³³ Ibid. DOTS står for *Directly observed treatment short-course* (observert korttidsbehandling). Dette er et system for tuberkulosebekjempelse som ble utviklet av WHO i 1994. Dekningsgraden angir andel av befolkningen som bor i en administrativ enhet der dette systemet er implementert. Det vil ikke dermed si at alle som bor i disse enhetene nødvendigvis er dekket. Se for øvrig WHO 2007 for definisjoner og utdypning.

³⁴ Ibid.

³⁵ WHO Diabetes programme 2007.

Reuters: "Thailand fails to win over U.S. on drug patents" 23.05.2007. Tilgjengelig fra:
<http://www.reuters.com/article/health-SP/idUSBKK17491520070523>

UNAIDS: *Country Situation Analysis*. Tilgjengelig fra:
http://www.unaids.org/en/Regions_Countries/Countries/thailand.asp

UNDP: *Thailand's Response to HIV/AIDS (2004)*. Tilgjengelig fra:
http://www.undp.or.th/documents/HIV_AIDS_FullReport_ENG.pdf

United States (US). 16.08.2007. Central Intelligence Agency (CIA). "Thailand." *The World Factbook*. Oppdatert 16.08.2007. Tilgjengelig fra: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/th.html>

Utrikesdepartementet, Sverige: *Mänskliga rättigheter i Thailand 2006*. Tilgjengelig fra Landdatabasen.

Utrikespolitiska Institutet, Sverige: *Landguiden - Länder i fickformat*. [online, betalingstjeneste] Lastet ned 04.09.2007.

WHO. *Diabetes Programme*. Tilgjengelig fra:
http://www.who.int/diabetes/facts/world_figures/en/index5.html

WHO *TB Country Profile Thailand*. Tilgjengelig fra:
http://www.who.int/GlobalAtlas/predefinedReports/TB/PDF_Files/tha.pdf

WHO. *Statistics*. Tilgjengelig fra: <http://www.who.int/countries/tha/en/>

WHO/SEARO: *Country Health System Profile – Mini profile 2007*. Tilgjengelig fra:
http://www.searo.who.int/LinkFiles/Country_Health_System_Profile_10-thailand.pdf

WHO/UNAIDS: *Progress on Global Access to HIV Antiretroviral Therapy. A Report on 3 by 5 and Beyond. Mars 2006*. Tilgjengelig på Landdatabasen.